

Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg  
Christiansborg

Afdelingen for erhvervsfaglige  
uddannelser

Vester Voldgade 123  
1552 København V.  
Tlf. 3392 5600  
Fax 3392 5666  
E-mail [uvm@uvm.dk](mailto:uvm@uvm.dk)  
[www.uvm.dk](http://www.uvm.dk)  
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 232 (Alm. del):

I brev af 22. april 2009 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål 232:

"Vil ministeren indhente oplysninger om den norske ordning, hvorefter norsk erhvervsliv har forpligtet sig til at sikre lærepladser til en 1/3 af hver ungdomsårgang og herunder oplyse:

- Hvordan aftalen med erhvervslivet er udformet?
- Hvordan aftalen konkret føres ud i livet?
- Hvilken økonomi er der i det for staten og virksomhederne samt?
- Hvordan lærepladserne fordeles mellem virksomhederne?"

Svar:

Til brug for besvarelsen har Undervisningsministeriet rettet henvendelse til det norske undervisningsministerium med anmodning om oplysninger om den i spørgsmålet omtalte ordning. Nedenstående svar på udvalgets spørgsmål i citatform beror således på de oplysninger, som kommer fra det norske undervisningsministerium.

**Ad delspørgsmålet: "Hvordan aftalen med erhvervslivet er udformet?"**

*"Forut for Reform 94, som trådte i kraft i 1994, ble det skrevet en felles erklæring om fag- og yrkesopplæringen mellom Landsorganisasjonen og Næringslivets hovedorganisasjon. Her sies det at partene vil utvikle et gjensidig forpliktende samarbeid om fag- og yrkesopplæringen. De vil sette kvantitative måltall for antall lære- og praksispladser i de ulike bransjene og utvikle tiltak for å nå disse målene."*

*"Her er ordlyden om dette i handlingsplan sendt fra LO og NHO til Utdanningsdepartementet i februar 1992:*

*"Innenfor NHO/LO området har partene på lands- og forbundsnivå et spesielt ansvar for å bidra til at bedriftene etablerer et antall lærlingplasser tilsvarende det måltall for området som det oppnås enighet om. Opplæringskontorer og opplæringsringer m.v. skal brukes som et aktivt virkemiddel for å øke antall lærlingplasser."*

3 JULI 2009

*Partene er av den oppfatning at det skal utvikles et tilbud som bør inkludere opplæring via lærlingskontrakt til en tredjedel av årskullet."*

*"Erklæringen kunne ikke ses på som juridisk bindende."*

*"Det som er sikkert, er at det ikke er noen forpliktelse fra arbeidslivets parter som gjelder i dag. Men bedriftene bidrar likevel på en meget god måte ved å stille læreplasser til disposisjon."*

**Ad delspørsmålet: "Hvordan aftalen konkret føres ud i livet?"**

*"Vi kan vel si at erklæringen hadde sin misjon ved at arbeidslivets parter, først og fremst arbeidsgiverne, tok inn mange flere lærlinger ved innføringen av Reform 94. I en periode med lavere aktivitet i næringslivet var det riktig nok vanskelig å skaffe læreplasser til alle i enkelte fag. Men stort sett har de elevene som har prestert rimelig bra (først og fremst ved lite fravær i skoletiden og bestått i fagene fra skolen) fått læreplass. Derfor har den felles erklæringen blitt sett på som oppfylt, uten at den har blitt fullt opp."*

*"De første årene etter Reform 94 ble det skrevet intensjonsavtaler med bedriftene om inntak av lærlinger. Det viste seg etter hvert at disse avtalene ikke hadde så stor betydning i praksis. Ellers har fagopplæringskontorene i fylkene arbeidet med å kontakte bedrifter og overtale dem til å ta inn lærlinger."*

**Ad delspørsmålet: "Hvilken økonomi er der i det for staten og virksomhederne?"**

*"Virksomhetene får tilskudd for å ha lærlinger. Den norske 2+2-modellen innebærer at de to årene som lærling i prinsippet er delt opp i ett år med opplæringsdel og ett år med verdiskapingsdel. Tilskuddet gjelder opplæringsdelen og er på 95 000 norske kroner. Men den blir utbetalt månedlig over de to årene og vil da være på kr 3975 per måned. Det er andre sats for lærlingene som følger andre modeller. F.eks er satsen 5300 per måned for de som går ett år i skole og tre år i bedrift. Satsen for voksne lærlinger er lavere enn for ungdommen. Disse satsene er for 2008, og vil bli justert snart. Dessuten er det gitt et ekstra tilskudd på kr 4800 per lærling for 2009 som stimulans nå i finanskrisen."*

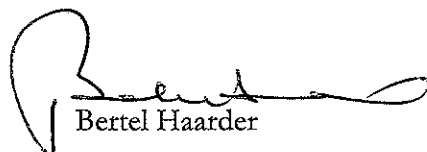
**Ad delspørsmålet: "Hvordan lærepladserne fordeles mellom virksomhederne?"**

*"De aller fleste lærlingene har funnet sin læreplass selv. Ofte kommer de i kontakt med virksomheten gjennom faget "prosjekt til fordypning" som de har mens de går på skolen. Dette faget foregår ofte helt eller delvis i en bedrift. Ellers driver fagopplæringskontorene (fylkeskommunene) formidling av lærlinger til virksomheter. Men ingen virksomheter kan pålegges å ta inn en lærling."*

*I de tilfellene det ikke er mulig å skaffe læreplass, må skolen (egentlig fylkeskommunen) tilby opplæring i skole. Men dette blir betraktet som en dårlig løsning."*

Jeg kan henholde mig til oplysningerne fra det norske undervisningsministerium.

Med venlig hilsen



Bertel Haarder